

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/159/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119323849
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119323849.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú W. P., nar. XX. XX. XXXX, t.č. umiestnenú v R. centre so sídlom C. X., Q. 6, v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky X. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. N., N. X a otca N. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. nad A., S.. V. XXX, o zmenu ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14. 04. 2011 tak, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletou W. P., nar. XX. XX. XXXX sa bude realizovať v R. centre so sídlom C. X., Q. 6.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej W. P., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určenú osobitným zákonom vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet R. centra so sídlom C. X., Q. 6, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej W. P., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určenú osobitným zákonom vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet R. centra so sídlom C. X., Q. 6, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14. 04. 2011 vo výroku o výživnom na maloletú.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ (Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici) návrhom podaným dňa 11. 07. 2019 sa domáhal zmeny ústavnej starostlivosti tak, že sa bude realizovať v R. centre so sídlom C. X., Q. X a zároveň rodičia doposiaľ určené výživné budú povinný uhrádzať na účet R. centra so sídlom C. X., Prílepská X vždy do XX. dňa v mesiaci. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá pochádza z manželstva, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7C/237/2007-70 zo dňa 19. 12. 2007 rozvedené. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14. 04. 2011 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť z dôvodu zanedbávania výchovy a starostlivosti zo strany matky. Maloletá odo dňa 07. 06. 2011 je umiestnená v G. pre deti a rodiny so sídlom A., M. XXX. V danom zariadení sú umiestnení aj súrodenci maloletej, R., Z. a X.. Matka maloletej obýva unimobunku v rómskej osade v V. N.. Z ich strany podporujú kontakty maloletej a jej súrodencov s matkou. Maloleté deti trávajú v domácnosti matky prázdniny a sviatky, prepravu detí zabezpečuje centrum. Otec maloletej býva v spoločnej domácnosti s družkou a ich deťmi. Otec o maloletú aj jej súrodencov neprejavuje záujem žiadnym spôsobom, na maloleté deti sa neinformuje písomne ani telefonicky. U maloletej sa dlhodobo prejavujú problémy v správaní, ktoré sa v rámci centra pre deti a rodiny nedajú zvládnuť. Maloletá napriek upozorneniam sa stretáva s problémovou skupinou mladých ľudí, prejavuje sa u nej

záškoláctvo a úteky zo zariadenia, nedodržava pravidiel zariadenia, objavuje sa u nej experimentovanie s alkoholom, konflikty s rovesníkmi a dospelými. V súčasnej dobe je v 11. týždni tehotenstva. Napriek trestnému stíhaniu jej priateľa sa aj naďalej s ním intímne stýka. Maloletá ukončila 8. ročník základnej školy v A.. G. pre deti a rodiny A. požiadalo o podanie návrhu na zmenu zariadenia a umiestnenie maloletej do režimového zariadenia. S umiestnením od nového školského roka 2019/2020 súhlasí R. centrum C. X., kde je vytvorené oddelenie pre maloleté matky. Navrhovateľ k návrhu pripojil správu o maloletej z G. pre deti a rodiny A., súhlasné stanovisko R. centra so sídlom C. X., Q. X s umiestnením maloletej, ktoré potvrdzujú navrhovateľom uvádzané skutočnosti v návrhu.

2. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/159/2019-75 zo dňa 28. 11. 2019 súd nariadil G. pre deti a rodiny A., M. XXX, A. dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti R. centra C. X., Q. 6.

3. Opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania doručenej súdu dňa 27. 02. 2020 zotrval na podanom návrhu. Opatrovník ďalej v správe zo sociálneho zisťovania uviedol, že maloletá uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/159/2019-75 zo dňa 28. 11. 2019 bola dočasne odovzdaná do starostlivosti R. centra C. X., Q. 6, kde sa nachádza od XX. 12. 2019 z dôvodu dlhodobých závažných porúch správania (úteky z centra, zo školy, fajčenie, požívanie alkoholických nápojov, agresívne správanie, sexuálne správanie od 13. roku veku), ktoré sa v rámci centra nedali zvládnuť. Dňa 11. 01. 2020 sa maloletej matke narodila maloletá, ktorá uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 11P/10/2020-12 zo dňa 17. 01. 2020 bola dočasne umiestnená v R. centre, Q. 6, C. X.. Matka maloletej naďalej obýva unimobunku v rómskej osade v V. N.. Matka na základe dohody o vykonaní práce s Občiansky združením S., V. Ľupča. je zamestnaná ako upratovačka na jednu hodinu denne, pričom jej príjem činí XXX Eur mesačne. Matka maloletú v zariadení navštívila iba raz, keď sa narodila jej vnučka. Telefonicky matku sporadicky kontaktuje maloletá. Matka si vyživovaciu povinnosť neplní. Otec maloletej naďalej býva v spoločnej domácnosti s družkou a ich deťmi. V súčasnej dobe je zamestnaný na výchovnom Slovensku, jazdí na týždňovky. U maloletej sa už v roku 2018 vyskytovali poruchy správania, ako bolo záškoláctvo, túlanie sa, stretávanie sa s nevhodnou partiou, nerešpektovanie autorít, vedenie sexuálneho života a pod. v dôsledku čoho bola v starostlivosti odborníkov. Na prípadovej konferencii 29. 11. 2018 bolo maloletej opakovane dohodované, maloletá prisľúbila nápravu. Nakoľko k náprave nedošlo a maloletá bola v rámci centra nezládnuteľná, centrum požiadalo o riešenie situácie s možnosťou premiestnenia maloletej do reedukačného centra. S umiestnením súhlasilo R. centrum, D.. Nakoľko maloletá otehotnela a v uvedenom zariadení nie je vytvorená skupina pre maloleté matky s deťmi, hľadali možnosť umiestnenia maloletej do reedukačného centra, ktoré takouto skupinou disponuje. V rámci Slovenska ide dve zariadenia R. centrum sv. S., X. a R. centrum C. X.. Obe reedukačné zariadenia disponujú odborníkmi v oblasti edukácie a na rozdiel od centier pre deti a rodiny, aj kvalifikovaným zdravotníckym personálom, ktorý maloletým matkám pomáha zvládať starostlivosť o novorodencov, usmerňuje a dohliada na starostlivosť zo strany maloletých matiek a súčasne dohliada na zdravotný stav maloletých matiek a novorodencov. Nakoľko maloletá navštevuje matku v rodinnom prostredí v čase sviatkov a prázdnin, vzhľadom na väčšiu vzdialenosť R. centra X. od bydliska matky požiadali o umiestnenie maloletej R. centrum C. X., ktoré s umiestnením súhlasilo. Z aktuálnych informácií R. centra C. X. maloletá je v rámci zariadenia stabilizovaná, prevažuje u nej pozitívna nálada. S maloletou pracuje odborný tím zariadenia, ktorý maloletú výchovne usmerňuje, dbá na dodržiavanie pravidiel, zadáva maloletej hranice, vytyčuje požiadavky a dohliada na ich plnenie. Zároveň sleduje výchovné metódy, ktoré maloletá uplatňuje pri svojej dcére a v prípade potreby zasahuje, usmerňuje, povzbudzuje maloletú. V starostlivosti o maloletú zohráva významnú úlohu aj kvalifikovaný zdravotnícky personál. K správe zo sociálneho zisťovania opatrovník pripojil uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 11P/10/2020-12 zo dňa 17. 01. 2020, rodný list maloletej W. P., nar. XX. XX. XXXX, správu R. centra C. X. na maloletú, ktoré potvrdzujú skutočnosti uvedené opatrovníkom v správe zo sociálneho zisťovania.

4. Opatrovník na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na podanom návrhu a písomne podanej správe zo sociálneho zisťovania.

5. Matka na pojednávaní vo výsluchu nesúhlasila so zmenou zariadenia z dôvodu, že maloletá má súrodencov v U. domove v A.. Teraz keď je v R. centre C. X. plače, čo jej píše to v listoch. Maloletá spolu so svojou dcérou je umiestnená v R. centre C. X.. S maloletou je bola v osobnom kontakte pred dvomi mesiacmi, v novembri 2019, kedy maloletá navštívila jej domácnosť. V R. centre v C. X. maloletú osobne pozrieť nebola, z dôvodu, že teraz má prácu a pracuje celý deň. V detskom domove v A. bola maloletú pozrieť naposledy v novembri 2019, keď si ju brala k sebe. V detskom domove A.

jej bolo povedané, že je možné, aby maloletá spolu dcérou bola umiestnená v ich zariadení, čo však ale závisí od vyjadrenia reedukačného centra. Maloletá sa chce vrátiť do U. domova A.. Maloletá má 15 rokov. K určeniu vyživovacej povinnosti do R. centra uviedla, že ho navrhuje určiť v minimálnej výške. V súčasnosti býva v unimobunke, kde platí elektriku vo výške XX Eur a začala splácať koncesionársky poplatok po 20 Eur mesačne. Iné poplatky neplatí. Okrem maloletej W. má vyživovaciu povinnosť na ďalšie 3 maloleté deti, ktoré sú umiestnené v U. domove v A.. Do U. domova v A. výživné neuhrádzala. V U. dôchodcov v V. Ľupči pracuje 3 mesiace, za polmesiaca dostala výplatu vo výške 250 Eur. Bolo jej povedané, že jej príjem bude 400 Eur. Zatiaľ pracovnú zmluvu uzavretú nemá. Predtým bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, robila na aktivačných prácach, z čoho mala príjem 120 Eur. Pred rokom bola z evidencie uchádzačov o zamestnanie vyradená z dôvodu, že sa zabudla hlásiť. Mala však príjem z brigád v kovošrote týždenne v sume 40-50 Eur.

6. Otec maloletej na pojednávaní vo výsluchu uviedol, že jemu je zmena zariadenia na realizáciu ústavnej starostlivosti jedno, pretože nie je otcom maloletej. Konanie o zapretie otcovstva neprebiehalo. S maloletou vôbec nie je v kontakte. K výživnému uviedol, že žiada, aby nebolo určené, pretože maloletá nie je jeho. V súčasnosti býva v rodinnom dome, ktorého je vlastníkom. V domácnosti žije s družkou, ktorá poberá invalidný dôchodok vo výške 140 Eur. Okrem maloletej W. má vyživovaciu povinnosť na syna U., ktorý má 15 rokov, dcéru Q., ktorá má 9 rokov, syna Z., ktorý má 8 rokov. Maloletý U. navštevuje 8. ročník základnej školy, má futbalový krúžok, ktorý je bezplatný, nie je vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii. Maloletá Q. navštevuje 5. ročník základnej školy, nemá žiadne krúžky, nie je vedená v žiadnej špecializovanej ambulancii. Maloletý Z. má 8 rokov, navštevuje 3. ročník základnej školy, nemá žiadne krúžky, nie je vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii. Všetkým trom deťom uhrádza v škole obedy vo výške 25 Eur. V domácnosti uhrádza elektriku vo výške 100 Eur mesačne a smeti ročne 74 Eur, daň z nehnuteľností ročne 49 Eur. Strava v domácnosti ich vychádza na 400 Eur. V súčasnosti pracuje na dohodu v obchodnej spoločnosti E. s.r.o., kde má príjem rôzne, 700-800 Eur netto.

7. Z rodného listu predloženého opatrovníkom vyplýva, že otcom maloletej W. P., nar. XX. XX. XXXX je N. P., nar. XX. XX. XXXX.

8. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica vyplýva, že matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, ani príjemcom v hmotnej núdzi, ani inej dávky poskytovanej ich úradom.

9. Z lustrácie Registra obyvateľov vyplynulo, že otec okrem maloletej W. má ďalších 8 vyživovacích povinností.

10. Z oznámenia zamestnávateľa otca V. P. vyplýva, že otec bol ich zamestnancom na základe dohody o pracovnej činnosti od 30. 07. 2018 do 31. 12. 2018 a od 21. 01. 2019 do 31. 03. 2019 s priemerným mesačným príjmom vo výške 67,35 Eur.

11. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14. 04. 2011 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť s tým, že sa bude realizovať v U. domove W. so sídlom A., M. XXX a zároveň rodičia každý zvlášť boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určenú osobitným zákonom.

12. Podľa § 54 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd; v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 81 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že nad maloletou a jej súrodencami bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/241/2008/182 zo dňa 14. 04. 2011 s tým, že sa bude realizovať v U. domove W. so sídlom A., M. XXX. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naďalej trvajú podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou z dôvodu, že matka síce o maloletú sa zaujíma, avšak nemá vytvorené podmienky pre zabezpečenia jej dennodennej starostlivosti. Otec o maloletú neprejavuje žiadnym spôsobom záujem z dôvodu, že sa necíti byť jej biologickým otcom. S maloletou dlhodobo boli výchovné problémy. Maloletá svojimi konaniami, správaním sa vystavovala nebezpečenstvu nepriaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu. V priebehu konania maloletá na základe neodkladného opatrenia bola dňa 05. 12. 2019 dočasne odovzdaná do starostlivosti R. centra C. X., Q. 6. V priebehu konania sa maloletá stala matkou. Dňa 11. 01. 2020 sa jej narodila dcéra, ktorá na základe neodkladného opatrenia bola rovnako ako jej matka (maloletá) zverená do dočasnej starostlivosti. R. centrum C. X., ktoré disponuje odborníkmi v oblasti edukácie a zároveň kvalifikovaným zdravotníckym personálom, ktorý maloletým matkám pomáha zvládať starostlivosť o novorodencov. Súd vzhľadom na dôvodnosť trvania ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktorú však je potrebné už realizovať v zariadení, v ktorom je vytvorená skupina pre maloleté matky s deťmi, návrh navrhovateľa považoval za dôvodne podaný, a preto určil, že nariadená ústavná starostlivosť sa bude realizovať v R. centre so sídlom C. X., Q. X k nesúhlasu matky so zmenou zariadenia, v ktorom sa má realizovať ústavná starostlivosť súd uvádza, že v danom prípade prevážilo právo maloletej a jej novonarodeného dieťaťa byť spolu v jednom zariadení nad právom maloletej byť umiestnená v zariadení spolu so svojimi súrodencami, a preto na túto argumentáciu matky súd neprihliadol.

16. Ani zmenou zariadenia, v ktorom sa má realizovať nariadená ústavná starostlivosť rodičom nezaniká ich zákonná vyživovacia povinnosť. V tejto súvislosti súd len pre objasnenie otcovi uvádza, že z dôvodu, že nedošlo k zapretiu otcovstva súdnym rozhodnutím k maloletej, má k nej vyživovaciu povinnosť. Súd preto rozhodoval o určení výživného do R. centra so sídlom C. X. tak matke, ako aj otcovi. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka býva v unimobunke, má ďalšie 3 vyživovacie povinnosti, aktuálne je zamestnaná na dohodu o vykonaní práce v Občianskom združení S., V. N. ako upratovačka, kde podľa jej vyjadrenia jej bola doposiaľ vyplatená mzda za pol mesiaca vo výške 250 Eur netto. Otec maloletej má ďalších 8 vyživovacích povinností, podľa vlastného vyjadrenia má príjem od 700 do 800 Eur netto. V domácnosti žije s družkou, ktorá poberá invalidný dôchodok vo výške 140 Eur. Súd vzhľadom na majetkové pomery a počet vyživovacích povinností u matky pri určovaní výšky výživného na maloletú

aplikoval ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine, t.j. matku zaviazal prispievať na výživu maloletej tzv. minimálnym výživným, ktoré v súčasnosti predstavuje 28,79 Eur. Na strane otca pri určovaní výšky výživného prihliadol na počet jeho vyživovacích povinností, a preto aj v jeho prípade pri určovaní výšky výživného aplikoval ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Vyživovaciu povinnosť rodičom súd určil v zmysle § 81 Zákona o rodine na účet R. centra so sídlom C. X., Q. 6. Počiatok vyživovacej povinnosti rodičom do tohto zariadenia súd určil v zmysle návrhu navrhovateľa.

17. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku vo výroku o výžive maloletej, a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14. 04. 2011.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).